

وضعیت صنعت پوشاک می‌تواند خوب باشد...

اشاره:

مدیرعامل شرکت تولیدی پوشاک آدمک معتقد است «صنعت پوشاک در ایران هنوز به بلوغ نرسیده است و دولت، مزیت‌ها و تسهیلاتی به برخی صنایع اختصاص می‌دهد که صنعت پوشاک هیچ‌گاه از آنها بهره‌مند نمی‌شود.»

وی افزود: «وضعیت صنعت پوشاک می‌تواند خوب باشد کما این که با افزایش نرخ ارز، قاچاق صرفه اقتصادی خود را از دست داده و شرایط تولیدکنندگان پوشاک بهتر از گذشته شده است اما به محض تثبیت نرخ ارز، باز هم شاهد رونق قاچاق خواهیم بود. البته معتقدم که باید با قاچاق کالا به عنوان بالای جان تولیدکننده ایرانی به شدت مبارزه شود. تأکید می‌کنم «قاچاق» کالا نه واردات رسمی کالا.»

«وضعیت فعلی صنعت پوشاک را چگونه ارزیابی می‌کنید؟»

همه می‌دانیم که صنعت نساجی تحت حمایت و پشتیبانی دولت قرار ندارد به همین دلیل شرایط، امکانات و تسهیلات تولید در کشورهای مانند ترکیه، چین، هند و بنگلادش در کشور ما مشاهده نمی‌شود. برای مثال در زمینه دسترسی به انواع اکسسوری‌های پوشاک مانند زیپ بسیار در مضیقه هستیم. یکی از تولیدکنندگان زیپ ترکیه طی مسافرت به ایران کاتالوگی با ده‌ها رنگ، مدل و اندازه‌های مختلف زیپ مقابل تولیدکننده پوشاک قرار می‌دهد در حالی که زیپ‌های تولید داخل در چند سایز محدود و رنگ‌بندی‌های اندک عرضه می‌شود و به هیچ وجه پاسخگوی نیاز تولیدکنندگان پوشاک نیست. در زمینه تأمین پارچه نیز مشکلاتی وجود دارد، مثلاً پارچه دو ماه در واحدهای رنگرزی معطل می‌ماند آیا چنین معضلی در ترکیه هست؟ ضمن این که تعداد واحدهای توانمند و حرفه‌ای رنگرزی انگشت‌شمارند و آنها نیز سرشان بسیار شلوغ است و نمی‌توانند سفارشات را در اسرع وقت آماده نمایند. به طور کلی خوشه صنعت پوشاک در ایران بسیار ضعیف است در حالی که

وجود بازار ۸۳ میلیون نفری کشور، بهترین موقعیت و فرصت را برای تولید و فروش پوشاک باکیفیت به وجود آورده است.

مدتی پیش میهمانانی از عراق برای سفارش و خرید چند قطعه پوشاک بچه‌گانه به مجموعه ما آمدند اما قیمت تمام شده پوشاک در ایران به اندازه‌ای بالا بود که تصمیم گرفتند پوشاک باکیفیت به مراتب بالاتر و قیمت مناسب‌تر را از ترکیه خریداری کنند؛ در صورتی که حقوق کارگر ساده در ترکیه ۵۰۰ و در ایران حدود ۱۲۰ دلار است اما باز هم قیمت پوشاک در ترکیه به دلیل خواب بسیار کمتر سرمایه و در دسترس بودن عناصر کار، ارزان‌تر از محصولات ایرانی عرضه می‌شود.

قیمت دلاری مواد اولیه مانند نخ پنبه در ایران و ترکیه تقریباً یکسان است اما بهره‌وری نیروی کار ترکیه بالاتر از کارخانه‌های ایرانی است و به ماشین‌آلات، خطوط تولید و اتوماسیون مدرن‌تر دسترسی دارند. اجازه دهید در این زمینه مثالی بزنم. تکنولوژی پهن کردن پارچه روی میز بسیار ساده است و به چند غلتک و سنسور نیاز دارد اما چون تعداد تولیدکنندگانی که توان مالی تهیه همین دستگاه ساده را دارند انگشت‌شمارند

شاهد رونق قاچاق خواهیم بود. البته معتقدم که باید با قاچاق کالا به عنوان بالای جان تولید کننده ایرانی به شدت مبارزه شود. تأکید می‌کنم «قاچاق» کالا نه واردات رسمی کالا. در شرایطی که تولید کننده دسترسی به تکنولوژی روز و خدمات پس از فروش آن به دلیل تحریم ندارد، دسترسی به سیستم بانکی بین المللی دلیل تحریم ندارد، دسترسی به آموزش های آنلاینی که در سطح دنیا استفاده می شود به دلیل فیلترینگ اینترنت و تحریم خودمان بر خودمان ندارد، وام ارزان ندارد، مشتری خارجی با ثبات به دلیل شرایط سیاسی بی ثبات ندارد و غیره و غیره، سهل انگاری دولت در برابر قاچاق اعلان جنگ نابرابر با تولید کننده داخلی است. آن تولید کننده خارجی که جنسش به ایران قاچاق می‌شود به همه این امکانات دسترسی دارد و این ظلم به تولید داخل است.

حدود ۱۰ سال پیش، زمانی برای سیستم برش و الگوسازی تصمیم به واردات کامپیوتر گرفتم و جهت دریافت مجوز به وزارت صنعت مراجعه کردم اما مسئولان معتقد بودند سطح فعالیت‌های کارخانه شما برای استفاده از چنین کامپیوتری پایین است و از ارائه مجوز طفره می‌رفتند! از آنان پرسیدم چگونه تشخیص می‌دهید این سیستم مناسب کار ما نیست؟ در نهایت آن را وارد کردم اما در گمرک به دلیل مشکل مجوز

به یک پرسنل تمام وقت نیاز داریم کلی زمان و انرژی خود را برای دریافت گزوتیل در اداره گاز تهران، قرچک و ورامین صرف کند و تازه گاهی اوقات موفق نمی‌شویم و گزوتیل را از بازار آزاد تهیه می‌کنیم. آیا سهمیه‌بندی گزوتیل برای یک واحد صنعتی این قدر برای مسئولان حساس و مشکل است که روال آن را تصحیح نمی‌کنند؟! البته مشتی بود نمونه خروار.

این قبیل مشکلات مختص شهرک‌های صنعتی نیست. برای مثال جهت بارگذاری آمار تولید، پروانه بهره‌برداری و ... از وبسایت وزارت صنعت باید ویندوز XP نصب کنیم! ولی این سیستم متعلق به بیست و پنج سال پیش است و امروزه تمام کامپیوترهای براساس ویندوز ۱۰ کار می‌کنند. به همین دلیل مجبورم برای هر بار کار با این سامانه کلی وقت بگذاریم تا به چنین سیستمی در کافی نت‌ها یا خود سازمان صنعت دسترسی پیدا کنیم! مگر بودجه یک وزارتخانه عریض و طویل مانند صنعت، معدن و تجارت، کفاف به‌روز رسانی وبسایت آن را نمی‌دهد!

وضعیت صنعت پوشاک می‌تواند خوب باشد کما این که با افزایش نرخ ارز، قاچاق صرفه اقتصادی خود را از دست داده و شرایط تولیدکنندگان پوشاک بهتر از گذشته شده است اما به محض تثبیت نرخ ارز، باز هم

پس ساخت آن برای تولید کننده ماشین آلات ایرانی مقرون به صرفه نیست و عملاً به صورت موردی توسط آهنگر در و پنجره ساز ساخته می شود ولی در ترکیه چند شرکت معظم و معتبر به تولید پهن کن پارچه می‌پردازند و به ایران هم به صورت موردی صادر می‌کنند. پس صنعت پوشاک در ایران هنوز به بلوغ نرسیده است و دولت، مزیت‌ها و تسهیلاتی به برخی صنایع اختصاص می‌دهد که صنعت پوشاک هیچ‌گاه از آنها بهره‌مند نمی‌شود. حدود ۶-۷ ماه پیش در شهرک صنعتی قرچک مستقر شدیم در تمام کشورها، ابتدا زیرساخت‌های استقرار کارخانه‌ها و واحدهای تولیدی در شهرک‌های صنعتی و حتی مسکونی مدنظر قرار می‌گیرد و سپس مراحل انتقال انجام می‌شود اما در شهرک صنعتی قرچک هنوز گاز و آب شهری وجود ندارد و منابع آبی که در اختیارمان قرار گرفته، در عرض یک‌سال آن چنان رسوبی در لوله‌های موتورخانه به وجود آورد که علی‌رغم نصب فیلتر و سیستم تصفیه آب، دستگاه‌ها آسیب بسیار خورده اند. زمین‌ها هنوز آسفالت نشده‌اند و گل و لای فراوان در مسیر رفت و برگشت به شهرک ایجاد شده است. در فصول سرد سال، باید هفت‌خوان رستم را پشت سر بگذاریم تا گزوتیل مورد نیاز کارخانه را تأمین نماییم! هر دفعه تشکیل پرونده و بازدید، یعنی

شدند ایرانی هستیم، ما را به نماینده ترکیه خود ارجاع دادند و در همان نمایشگاه قیمت دستگاه را ۱۳۰ هزار دلار اعلام کردند! برای تهیه قطعه یدکی، تعمیرات و نگهداری هم مجبور به پرداخت مبالغ بیشتر به نماینده ترکیه هستیم تا مبادا خطوط تولیدمان متوقف شود. خوان بعدی واردات ماشین آلات، گمرکات هستند که بارها اتفاق افتاده دستگاه چندین ماه در گمرک می ماند و ترخیص نمی شود. در این شرایط تولیدکنندگان بسیاری را می شناسم که ماشین آلات را در ترکیه خرد کرده اند و قطعه قطعه با اتوبوس به ایران می آورند؛ بگذریم که برخی قطعات در مسیر گم می شوند یا آسیب می بینند...

از نظر به روز رسانی تکنولوژیکی در شرایط بسیار وخیمی به سر می بریم. در شهرکهای صنعتی امکان استفاده از اینترنت بدون فیلترینگ وجود ندارد در حالی که اغلب ویدئوهای آموزشی ماشین آلات صنعتی در یوتیوب بارگذاری می شوند و با اینترنت بسیار کند تلفن های همراه که نمی توان فیلم های آموزشی دانلود و مشاهده کرد! و کلاً ارتباط تصویری هم خالی از اشکال نیست.

طبق یکی از گزارش های بلمبرگ «کشورهای مبتنی بر اقتصاد نفتی به دلیل عرضه انرژی های نوین تا ۱۰ سال دیگر، با مشکلات جدی روبرو خواهند شد» پس برای اداره کشور باید صناعی ماندگار و قابل رشد و توسعه مانند نساجی و پوشاک در اولویت نخست برنامه ریزی دولتمردان قرار گیرد.

پس از سرمایه گذاری و ساخت و ساز در شهرک صنعتی، درخواست توسعه مجموعه و افزایش چند قلم محصول دیگر را با مسئولان سازمان صنعت، معدن طرح کردم اما در کمال تعجب به من گفتند اگر تا دی ۹۶ این درخواست را ارائه داده بودید، امکان توسعه وجود داشت اما پس از این تاریخ، توسعه در تهران منجمله شهرک های صنعتی ممنوع شده است! یعنی اگر یک کارگاه دویست متری دوزندگی در تهران داشتید و آن کارگاه را به مجموعه دو هزار متر مربعی در شهرک صنعتی انتقال داده اید فقط اجازه دوخت دارید و به دلیل مسائل زیست محیطی، آلاینده گی و تراکم، اجازه تکمیل خط تولید را ندارید. با فشار صنعتگران،

آن به سرمایه هنگفتی نیاز دارد اما بستر سرمایه گذاری از نظر امید به آینده و امنیت سرمایه گذاری بسیار پایین است. کمتر تولیدکننده ای را می شناسیم که در شرایط فعلی، میلیاردها تومان برای خرید ماشین آلات جدید هزینه کند. از سوی دیگر تولیدکنندگان و صنعتگران منبع درآمد مهمی برای سازمان ها و ارگان های مختلف دولتی هستند چون آنها را به عنوان صاحبان درآمد و خلق پول می شناسند و به عناوین مختلف انتظار می رود به دولت پول بدهند. خوشا به حال تولیدکنندگان زیرپله ای که با خیال آسوده، به صورت گمنام و بی نام و نشان کار می کنند و بابت فعالیت های مولد خود، پاسخگوی هیچ کسی نیستند!

عمده صاحبان تکنولوژی صنایع نساجی، کشورهای اروپایی، ژاپن و آمریکا هستند. ژاپنی ها که اصولاً بسیار محافظه کار هستند و با توجه به تحریم اصلاً با صنعتگران ایرانی، صحبت هم نمی کنند! کشورهای اروپایی هم شاید از همکاری با صنعتگر ایرانی استقبال کنند اما پیشنهاد می دهند در ترکیه، ماشین آلات مورد نیاز را پیدا و تهیه کنند؛ ضمن این که ماشین آلات های تک را به ایرانی ها نمی فروشند...

در ایتمای میلان، برای خرید یک دستگاه صد هزار دلاری، مذاکراتی با یکی از سازندگان معتبر ماشین آلات نساجی انجام دادیم اما وقتی متوجه

اجازه ترخیص نمی دادند. دهها مرتبه برای رفع این مشکل به وزارت صنعت مراجعه کردم و بماند که کامپیوتر در گمرک متروکه شده بود... با دردرس و مشقت فراوان موفق به ترخیص کامپیوتر شدم... آیا تولیدکننده قادر به تشخیص مصالح واحد تولیدی خود نیست؟ اصلاً یک نفر خارج از مجموعه، با تکیه بر کدام اطلاعات و دانش اطمینان دارد سیستم مناسب ما نیست؟!

۹ بازار ۸۳ میلیون نفری که اشاره کردید تا چه میزان توسط تولیدکنندگان پوشاک داخلی

تأمین می شود و سهم واردات چقدر است؟ فکر می کنم از نظر دوخت، تولیدکنندگان داخلی قادر به رفع نیاز ۷۰ درصد از بازار هستند، پارچه خارجی نیز حدود ۳۰ درصد از بازار کشور را در برمی گیرد. در زمینه تولید پوشاک بچه گانه باید عنوان کنم بخش عمده ای از پارچه های پنبه ای مورد مصرف، تولید داخل هستند اما در بخش پوشاک زنانه و مردانه میزان مصرف پارچه های خارجی بیشتر است.

۹ در زمینه دسترسی به ماشین آلات و تجهیزات مدرن تولید پوشاک در چه شرایطی قرار داریم؟ ماشین آلات گروه نساجی گران قیمت هستند و خرید

ابعاد بدن مصرف کننده را به سیستم می دهند و پس از انتخاب لباس دلخواه، می توان آن را به طور مجازی پرو کرد و حس بافت و ساختار پارچه به خریدار منتقل می شود.

به اعتقاد بزرگان صنعت خرده فروشی دنیا، مراکز خرید و فروشگاه های بزرگ روزهای آخر فعالیت خود را طی می کنند مانند تورنتو که چند مرکز خرید بسیار بزرگ در حال تغییر کاربری و توقف هستند چون مردم ترجیح می دهد در منزل یا محل کار، کالاهای مورد نظر را به صورت آنلاین سفارش دهد؛ قطعاً زمانی که ادامه فعالیت مراکز خرید و فروشگاه ها از نظر اقتصادی مقرون به صرفه نباشد، فروش آنلاین در ایران مورد استقبال بیشتر و گسترده تر مصرف کنندگان قرار خواهد گرفت.

است. به جرئت اعلام می کنم مدهای جدید که امسال در نمایشگاه های مد اروپا (آلمان، فرانسه و ایتالیا) عرضه می شوند سال آینده به ترکیه می رسند، تولیدکنندگان ترکیه همان مد را با تغییرات جزئی تولید و عرضه می کند و یک فصل بعد این مد وارد ایران می شود. در ایران هنوز بستر مناسب برای خلق هنر طراحی و مد مهیا نیست. در شرکت های طراحی دنیا، روحیه شادابی و طراوت خاصی حکمفرماست که در کشور ما وجود ندارد. منشأ مد دنیا در چند کشور خلاصه می شود و سایرین از مدل های خلق شده این کشورها، الگوبرداری می نمایند ما نیز از این قاعده مستثنی نیستیم، می توانیم (با محدودیت هایی) مصرف کننده مد باشیم و لزومی هم ندارد همه چیز در ایران خلق شود.

مکاتباتی با مسئولان شهرک های صنعتی و هیئت دولت در حال انجام است تا شهرک های صنعتی از عدم توسعه معاف و اجازه توسعه و گسترش در شهرک صنعتی به تولیدکنندگان داده شود. در صورت پاسخ مثبت دولت به این نامه، واحدهای مستقر در شهرک های صنعتی اجازه توسعه پیدا خواهند کرد ولی چشم انداز پاسخ مثبتی برای آن وجود ندارد. با این اوصاف، منطقی وجودی شهرک های صنعتی چیست؟ اگر قرار به عدم توسعه است که تولیدکنندگان در فضای محدود فعلی هم می توانند به کار ادامه دهند و نیازی به سرمایه گذاری های سنگین جهت انتقال کارخانه به شهرک های صنعتی را ندارند... آن هم شهرک هایی که اغلب فاقد امکانات و تسهیلات اولیه هستند

۴ نکته پایانی...

تولیدکننده ای که کالای باکیفیت تولید کند، همیشه مشتری خود را خواهد داشت و شرایط اقتصادی و صنعتی به نحوی پیش خواهد رفت که فقط تولیدکنندگان توانمند و حرفه ای در بازار باقی خواهند ماند.

۴ دیدگاه شما در مورد فروش آنلاین پوشاک

چیست و چه آینده ای برای آن متصور هستید؟ به اعتقاد من فروش آنلاین یک گشایش در صنعت پوشاک محسوب می شود که این که یکی از برندهای مطرح پوشاک نوزاد و کودک دنیا اعلام کرده فعالیت تمام فروشگاه های خود را متوقف می کند و به فروش اینترنتی روی خواهد آورد. امروزه فروش آنلاین در بستر تکنولوژی های مدرن به نحوی پیش می رود که

۴ در این شرایط وضعیت صادرات چگونه است؟

به عنوان یک تولیدکننده که فعلاً صادرات انجام نمی دهد و از دوستان و اطرافیان هم کسی را سراغ ندارم چنین اقدامی انجام دهد. بروکرسی های صادرات بسیار پیچیده و متعدد است و برای انجام کوچک ترین کار اداری، نیازمند یک نیروی انسانی آموزش دیده و تمام وقت هستید تا مرتب به اداره های مرتبط در رفت و آمد باشد و در نهایت هم مشخص نیست بتواند کاری از پیش ببرد!

در کشورهای پیشرفته قوانین و مقررات با این شدت محدودکننده نیستند و هیچ بروکرسی اداری وجود ندارد ولی در کشور ما تمام فعالیت های صادراتی مانند بازگشت ارز حاصل از صادرات، سامانه های نیما، سنا و ...، بروکرسی های عریض و طویل گسترده ای دارند. اگرچه یک فعال صنعتی به فکر منافع خود است اما باید بدانیم در طولانی مدت منافع کل کشور را در برمی گیرد. وقتی یک کارخانه با موفقیت به کار خود ادامه می دهد، سود حاصل از این عملکرد صحیح، تمام مملکت را تحت پوشش قرار می دهد. اما ایجاد محدودیت های مختلف، انرژی تولیدکننده را به تدریج تحلیل می برد و خلاقیت، ابتکار و نوآوری هایی که اساس تولید موفق هستند؛ به حاشیه رانده می شوند. مطلب مهم بعدی در صنعت پوشاک، طراحی و مد

